

NAAPURIAPURYHMÄ

Organisoitua vertaisapua

TATU – Taajamien turvallisuus
Keski-Suomessa -hanke

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

TATU keskittyy keskisuomalaisien taajamien asukkaiden turvallisuustietojen, -taitojen ja turvallisuudentunteen parantamiseen.

**Naapuri-
apu**

**Organisoitu
naapuriapu**

**ORGANISOITU NAAPURIAPU on
YHTEISÖLLISTÄ TOIMINTAA**

Miksi yhteisöllisyyttä kannattaa vaalia?

Onnellisuuden peruselementit: ihmisellä on kolme psykologista perustarvetta

1. omaehtoisuus,
2. kyvykkyys ja
3. yhteisöllisyys.

Yhteisöllisyys

- ❖ positiivisia vaikutuksia sekä fyysiselle että psyykkiselle voinnille
- ❖ voi syntyä spontaanisti tai sitä voi rakentaa tietoisesti
- ❖ kehittyminen vaatii luottamusta, välittämistä ja halua toimia yhdessä.

Organisoitu naapuriapu

- kertaluontoista, lyhytaikaista apua
- luottamuksellista!!
- maksutonta
- tarjolla kaikille

**Arjen turvaa
kaikille**

Pyytäjälle

- apua arjessa ja kotona pärjäämisessä
- ryhmästä on saatavilla monenlaista osaamista

Tarjoajalle

- vapaaehtoistoimintaa silloin kun itselle sopii ja niillä taidoilla, joita itsellä on
- yhteistyö ja vertaistuki
- mahdollisuus poistua ryhmästä ilman huonoa omaatuntoa, sillä apu ei lakkaa vaikka yksi poistuisi

Organisoituun naapuriapuun EIVÄT kuulu

- kotihoito, sairaanhoito, sähkötyöt ym. ammattilaisten työ
- suuret urakat kuten ikkunanpesut
- vaaralliset työt, kuten puiden kaato

Rajatapauksista on hyvä keskustella ryhmän kanssa!

MITEN TEIDÄN NAAPURUSTOSSA PYYDETTÄISIIN APUA? – osa 1 –

Ryhmän yhteyspuhelin

- + avunpyytäjät saavat apua siltä, joka parhaiten osaa ja kerkiää
- + apu ei henkilöidy - apua pyydetään ryhmältä, väki voi vaihtua eikä avunsaaminen keskeydy
- vaatii puhelimen -> kustannuksia
- vaatii puhelinpäivystäjä, jotka välittävät avunpyyntöjä ryhmälle

Naapuriapu-WhatsApp (tms.)

- + voi jättää suoria avunpyyntöjä ja yhteydenottopyyntöjä
- luottamuksellisuus puuttuu

Ilmoitustaululla Annetaan apua ja Tarvitaan apua –lappusia

- ei yksityisyyttä

...MITEN TEIDÄN NAAPURUSTOSSA PYYDETTÄISIIN APUA? - osa 2 -

Avoin tai lukittu postilaatikko, jonne jätetään avunpyynnöt

- + toimii pienissä yhteisöissä ja mm. kännykättömille avunpyytäjille
- + hyvä täydentäjä muille yhteydenottotavoille
- luottamuksellisuus?

Henkilökohtaiset viestit: apurit ovat yhteisön tiedossa, jolloin avunpyytäjä valitsee keneltä pyytää apua ja on suoraan yhteydessä auttajaan

Commu: yksityisille ja yhdistyksille maksuton ”digitaalinen turvaverkko”, jossa voi pyytää ja tarjota apua netissä

- luotettava: sekä avunpyytäjät että –antajat tunnistautuvat järjestelmään
- vaatii älykännykän ja taitoa käyttää sovellusta
- avunpyynnön luottamuksellisuus puuttuu

MITEN NAAPURIAPURYHMÄ TEIDÄN NAAPURUSTOSSA TOIMISI?

Koordinointi

- osa jonkin yhdistyksen (ry) toimintaa vai vapaamuotoinen ryhmä?

Ryhmään liittyminen ja vaitiolositoumus asiakkaiden asioista

- auttajien kriteerit – onko niitä?

Tarjotun avun rajaukset

Miten asiakkaat ottavat yhteyttä ryhmään?

- ryhmään vai ryhmän jäseniin
- puhelimella, WhatsAppilla, tekstarilla...?

Vakuuttaminen

- ry:n talkoovakuutus vaiko jokaisen omat henk.koht. vakuutukset

Ryhmän oma sisäinen viestintä ja yhteydenpito

- avun organisointi, linjanvetokeskustelut, vertaistuki ym.

Markkinointi, tiedottaminen

- avun saannin ehdot selviksi: mihin saa naapuriapua, mihin ei
- naapuriapua pitää Suomessa tyrkyttää, koska avun pyytämisen kynnys on monella niin korkea

Naapuriapu on turvallisuutta arjessa ja kriisissä

- Naapurien tunteminen
 - luo turvallisuutta ja luottamusta
 - madaltaa kynnystä pyytää ja vastaanottaa apua
 - mahdollistaa järkevän työnjaon
- Naapuriaputoiminnan kautta voi saada uusia ystäviä.
- Uudet ideat naapuruston hyvinvointiin, viihtyvyyteen ja turvallisuuteen syntyvät helpommin, kun asukkaat tuntevat toisensa.
- Kriisitilanteessa apua saadaan perille nopeammin, kun tieto avuntarvitsijoista, naapureiden osaamisista jne. on olemassa/saatavissa nopeammin

**Tunne
naapurisi!**

**Uskalla antaa ja
ottaa vastaan
apua.**

Organisoitu naapuriapu on vapaaehtoistyötä

Vapaaehtoistyön periaatteet

1. Vapaaehtoisuus
2. Tavallisen ihmisen tiedot ja taidot riittävät
3. Vastavuoroisuus ja tasa-arvoisuus, suvaitsevaisuus ja puolueettomuus
4. Luotettavuus, sitoutuminen toimintaan/avunpyyntöön
5. Avunpyytäjän itsemääräämisoikeus - toimitaan autettavan ehdoilla
6. Luottamuksellisuus, vaitiolo (myös vapaaehtoistyön päättymisen jälkeen)
7. Yhteistyö
8. Palkattomuus
9. Oikeus tukeen ja toiminnan iloon
10. Mahdollisuus kasvaa ihmisenä

Vapaaehtoistyö ja talous

Auttamisen kustannukset

- Vapaaehtoistyöstä ei pyydetä eikä tarjota maksua.
- Jos jostain tulisi tuloja, lisätulot pitäisi esittää verottajalle – ylittääkö byrokratia hyödyn?
- Avun pyytäjä maksaa auttamisen kustannukset, jos niitä tulee, esim. kauppalaskun.

Työtön työnhakija

- Työttömällä on oikeus saada työttömyysetuutta osallistuessaan ”tavanomaiseen yleishyödylliseen vapaaehtoistyöhön”, kuten naapuriaputoimintaan.
- Oikeutta ei kuitenkaan ole, jos vapaaehtoistyö tapahtuu yrityksissä tai tehtävissä, jotka yleisesti tehdään työsuhhteessa tai yritystoimintana tai jos vapaaehtoistyö on niin sitovaa, että se estää palkkatyön vastaanottamisen. .

Huoli-ilmoitus

- Tehdään aikuisen hyvinvoinnista, terveydestä tai turvallisuudesta.
- Ilmoitus menee sosiaalipalvelujen ammattilaiselle, joka selvittää, millaista apua tarvitaan.
- Kuka tahansa voi tehdä huoli-ilmoituksen, myös nimettömänä.
- Ilmoituksen voi tehdä myös itsestä tai omasta perheestä.
- Lapsista tehdään lastensuojeluilmoitus.

AUTTAMISEN LUOTTAMUS

- Jos autettavalla on vain vähän kontakteja, hän voi arvata, kuka ilmoituksen on tehnyt.
- Olisi hyvä ainakin kertoa asiakkaalle, että haluaa tehdä huoli-ilmoituksen ja syyn siihen.

TIETOJA JA TAITOJA VOI LISÄTÄ

TATU-hanke tarjoaa mm. varautumisen ja kodin turvallisuuden valmennuksen sekä elvytysvalmennuksen.

Järjestöillä paljon valmennuksia ja koulutuksia

- Ystävä- ja ulkoiluystäväkoulutuksia
- Vapaaehtoisen pelastuspalvelun valmennukset
- Lastenhoitokursseja, lemmikinhoitokursseja, henkisen tuen kursseja, kokkausta ja puutarhanhoitoa, hygieniapassikoulutuksia...

Sopivien valmennusten lähtökohtana ovat ryhmän ja sen toiminta-alueen tarpeet.

Elvyttäminen ja sydäniskurin käyttö on kansalaistaito.

Tiedätkö lähimmän sydäniskurin?

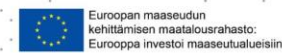
Kuva: Sydänliitto, Iiro Rautiainen

Kylämme.fi on
asukaslähtöisen
suunnittelun ja
suunnitelman
julkaisun
maksuton alusta

Palvelun omistaa
Suomen Kylät ry.

Naapuruston yhteinen pitkän aikavälin suunnittelu

Tarjolla on maksuton alusta Kylämme.fi

Yhteystiedot

Outi Raatikainen, projektipäällikkö

P. 044 491 4457 outi.raatikainen@sydan.fi

Tiina Kivioja, projektikoordinaattori

P. 050 448 8169 tiina.kivioja@jamk.fi

TATU - taajamien turvallisuus Keski-Suomessa

Keski-Suomen Sydänpiiri ry

Matarankatu 6, 40100 Jyväskylä

Toimisto 045 108 9331

www.sydan.fi/keskisuomi/tatu

